

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Strachotice, okres Znojmo

671 29 Strachotice 71

Identifikátor školy: 600 127 311

Termín konání inspekce: 14. - 15. duben 2005

Čj:	12-1132/05-11085
Signatura	ol6by103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Strachotice, okres Znojmo je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Obecní úřad Strachotice se sídlem Strachotice 79, 671 29 Strachotice. Základní škola má kapacitu 100 žáků. Ve školním roce 2004/2005 se v pěti třídách 1. až 5. ročníku vzdělává 70 žáků podle vzdělávacího programu Základní škola, č.j. 16847/96-2. Kromě místních žáků školu navštěvují žáci z okolních obcí Micmanice, Slup a Oleksovičky. Základní škola má ve školním roce 2004/2005 udělenou výjimku z počtu žáků. Součástí školy je školní družina s kapacitou 50 žáků.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ personální podmínky vzdělávání v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
- ❖ materiálně-technické podmínky vzdělávání v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
- ❖ průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika a prvouka vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Odborná kvalifikace byla hodnocena u šesti pedagogických pracovníků, včetně ředitelky, které vyučovaly hospitovaným předmětům. Podmínky odborné kvalifikace pro učitele prvního stupně základní školy stanovené příslušným právním předpisem splňuje jen ředitelka školy. Při přidělování úvazků vycházela z potřeb školy a pedagogických zkušeností jednotlivých učitelek. Jejich úvazky vzhledem k vzdělávacímu procesu stanovila promyšleně a účelně.

Organizace činnosti a provozu školy je vymezena v *Organizačním řádu*, který byl projednán a schválen pedagogickou radou. Tento řád upravuje všeobecné povinnosti pracovníků, jejich odpovědnost a práva, ale i pravidla vedení povinné dokumentace školy. Jeho součástí je organizační schéma školy, zásady řízení a kompetence jednotlivých pracovníků. *Vnitřní řád pro pedagogické pracovníky* obsahuje podrobné pokyny pro jejich činnost, spolu s vymezením jejich základních práv a povinností. V pracovních náplních jsou konkretizovány pracovní povinnosti zaměstnanců. Přehledná organizační struktura, účelné rozdělení kompetencí a pravomocí s přesným stanovením pracovních povinností, přispívá k účinnému řízení a bezproblémovému chodu školy. Každodenní osobní kontakt ředitelky se zaměstnanci umožňuje rychlý přenos informací uvnitř školy, oboustrannou komunikaci a operativní řešení problémů. Důležité informace jsou předávány na jednáních pedagogické rady, na provozních poradách, prostřednictvím týdenních plánů a dalších písemných dokumentů, které jsou k dispozici na nástěnce ve sborovně. Informační systém školy je funkční a účinný. Ředitelka účelně využívá poradních a metodických orgánů (pedagogická rada a metodické sdružení), jejichž činnost stimuluje průběžnou výměnu zkušeností mezi pedagogickými pracovníky. Na jednáních pedagogické rady se vyučující zabývají hodnocením prospěchu a chování žáků v jednotlivých ročnících, integrovanými žáky, vyhodnocováním plánu školy, hodnocením práce

zájmových kroužků, školní družiny apod. Ředitelka zde v obecné rovině seznamuje učitelky s poznatky z kontrolní a hospitační činnosti. Jednání pedagogické rady jsou vedena racionálně, vyplývají z nich konkrétní úkoly s osobní odpovědností pedagogických pracovníků. Činnost metodického sdružení vychází z *Plánu metodického sdružení pedagogických pracovníků* a je zaměřena na kontrolu plnění tematických plánů, výměnu poznatků z dalšího vzdělávání, seznamování s novými zákony, novými učebními pomůckami apod. Jednání metodického sdružení jsou efektivní a přispívají ke zkvalitňování práce školy.

Ředitelka má vytvořený efektivní systém vedení zaměstnanců. Zapojuje je do tvorby školních dokumentů i plánování akcí školy. Podporuje jejich iniciativu a tvořivost. Velkou pozornost věnuje vytvoření klidné a otevřené pracovní atmosféry založené na partnerských vztazích, vzájemné úctě a toleranci. Vzhledem k velikosti školy má o kvalitě práce všech zaměstnanců dostatečný přehled. Z této skutečnosti vychází rovněž při vedení nekvalifikovaných učitelek. Formou konzultací, při neformálních diskusích a v rámci kontrolní a hospitační činnosti, předává těmto vyučujícím zkušenosti a podněty pro zkvalitňování vzdělávací práce a podporuje výměnu zkušeností v rámci metodického sdružení. Plán kontrolní a hospitační činnosti zahrnuje všechny oblasti činnosti školy a je zaměřen na zkvalitňování výuky. Ředitelka provádí průběžnou a pravidelnou kontrolu provozu i pedagogické dokumentace. Prostřednictvím hospitační činnosti i orientačních vstupů sleduje kvalitu vzdělávacího procesu. Výsledky kontrol se zaměstnanci prokazatelně projednává a přijímá účinná opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Kontrolní systém školy je funkční a pozitivně ovlivňuje kvalitu výuky. Plánování v oblasti lidských zdrojů je promyšlené. Prioritou vedení školy je zvyšovat aprobovanost výuky. Ředitelka vede nekvalifikované vyučující k doplnění požadované odborné kvalifikace. V současné době si jedna z vyučujících doplňuje požadované vzdělání vysokoškolským studiem. Plán dalšího vzdělávání vychází zejména z priorit školy. Poznatky z nejrůznějších odborných kurzů a seminářů organizovaných Pedagogickým centrem ve Znojmě vyučující uplatňují ve vzdělávací činnosti, což se příznivě odráží v její kvalitě. Pro motivaci a odměňování zaměstnanců ředitelka zpracovala kritéria, která jsou konkrétní, snadno měřitelná a všem pracovníkům školy známá. Z těchto kritérií ředitelka vychází při diferencovaném odměňování. Hodnocení zaměstnanců probíhá při kontrolní a hospitační činnosti a při přidělování nadtarifních složek mzdy. K sebehodnocení jsou učitelky vedeny při pohospitačních rozhovorech. K systematickému sebehodnocení, které by ovlivňovalo jejich profesní růst, pracovníce školy dosud vedeny nebyly.

Personální podmínky vzdělávání měly velmi dobrou úroveň.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vnitřní prostory udržované školní budovy, která nedávno oslavila 105. výročí svého vzniku, byly rekonstruovány a postupně modernizovány. Vzniklo tak velmi dobré pracovní a sociální zázemí pro žáky i pracovníky školy. Třídny jsou prostorné, světlé, čisté a upravené. Starší žakovský nábytek, který byl ve většině tříd opravený a obnovený, je uspořádán klasicky. Vzhledem k tomu, že není výškově stavitelný, tak v některých případech neodpovídal vzrůstu žáka. Tělesná výchova probíhá na hřišti a ve vlastní malé tělocvičně, která je velmi dobře vybavená nářadím a náčiním. K relaxaci žáků v době přestávek slouží malý školní dvůr. Samostatné odborné učebny škola nemá. Počítače jsou umístěny v jedné kmenové třídě. Učebními pomůckami je škola vybavena velmi dobře. Dvě třídy jsou velmi dobře vybaveny audiovizuální technikou. Pro společnou četbu využívají žáci knihy ze žakovské knihovny. Její fond, stejně jako fond učitelské knihovny, je průběžně aktualizován. Všichni žáci využívají ve

výuce schválené učebnice a další učební texty. Doporučení odborných pracovišť, týkající se integrovaných žáků a žáků s poruchami učení a jejich vybavení pomůckami, škola respektuje. Materiálně-technické podmínky školy umožňují realizaci jejího vzdělávacího programu, pozitivně ovlivňují kvalitu vzdělávacího procesu i rozvoj osobnosti žáka. Účelné využívání materiálně-technického zázemí školy ředitelka sleduje v rámci kontrolní a hospitační činnosti. Promyšleně, odpovědně a systematicky plánuje aktualizaci a rozšíření materiálně-technických prostředků a učebních pomůcek. Stanovuje priority, neboť vychází z finančních možností školy. Materiálně-technické zázemí školy veřejnost v současné době nevyužívá.

Úroveň materiálně-technických podmínek školy byla celkově velmi dobrá.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Vzdělávací program, podle kterého se ve škole vyučuje, je v souladu se zařazením školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Individuální vzdělávací programy pro čtyři integrované žáky s vývojovými poruchami učení a chování jsou v souladu s jejich speciálními vzdělávacími potřebami a jsou velmi dobře sestaveny. Učební plán rozpracovaný na podmínky školy, korespondoval s učebním plánem realizovaného vzdělávacího programu. Rozvrh hodin platný pro školní rok 2004/2005 i reálná výuka byly v souladu s realizovaným učebním plánem. Žáci v základní škole jsou vzděláváni podle platných učebních osnov. Povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání žáků. Na začátku školního roku ředitelka ověřuje soulad vypracovaných tematických plánů s učebními osnovami. Kontrolu plnění učebních osnov provádí při hospitační činnosti a prověřením zápisů v třídních knihách.

Rozvrh hodin je zpracován s ohledem na dodržování psychohygieny výuky. *Vnitřní řád školy* je jasný, stručný a srozumitelný. Je zpracován v souladu s ustanovením právního předpisu, práva žáků jsou zastoupena v dostatečném rozsahu. Problematiku výchovného poradenství zajišťuje jedna učitelka. Činnost je plánovaná a zaměřena na řešení výchovných problémů a prevenci sociálně-patologických jevů. Klima školy je příznivé a přispívá k všeobecnému rozvoji žáků. Vztahy mezi učiteli a žáky jsou velmi dobré a vstřícné. Informační systém vůči žákům a jejich zákonným zástupcům je funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika a prvouka

Bezprostřední příprava vyučujících na výuku byla pečlivá a promyšlená. Stanovené výukové cíle navazovaly na předchozí učivo a byly přiměřené vzhledem k aktuálnímu složení třídy znalostem žáků i jejich dovednostem. Směřovaly k rozvoji vědomostí i aplikaci poznatků a většinou se je dařilo naplňovat. Jen někdy byly tyto cíle zaměřeny spíše na činnosti vyučujících, méně na zvládnutí učiva žáky. V části výuky se učitelky zaměřily na výchovné cíle.

Výuka probíhala v esteticky vyzdobených třídách, jejichž vybavení a upořádání odpovídalo plánovaným cílům a činnostem. Příjemné prostředí učeben s dostatečným množstvím demonstračních pomůcek a obrazového materiálu poskytovalo potřebnou názornost ve výuce a přispívalo ke klidné a tvůrčí atmosféře. V hodinách žáci pracovali s vhodnými a schválenými učebnicemi, pracovními sešity, obrázky, kartičkami a pracovními listy. Učitelky často využívaly obrazový materiál a různé pomůcky, které si samy vytvořily. Didaktická ani výpočetní technika nebyla ve sledovaných hodinách využívána, ačkoliv v některých případech by významně přispěla ke zpestření výuky. Ve většině vyučovacích hodin učitelky účelně střídaly frontální

výuku se samostatnou prací žáků a s prací ve skupinách. Úkoly, které žákům zadávaly, formulovaly jasně a srozumitelně. Zaměřovaly se na osvojování učiva, pochopení vzájemných souvislostí i aplikaci získaných poznatků. Žáci pracovali samostatně, při skupinových činnostech vzájemně spolupracovali na splnění společného úkolu a prokazovali velmi dobré znalosti. Průběžnou kontrolou jejich práce učitelky většinou získávaly zpětnou vazbu o správném pochopení a zvládnutí učiva. V některých hodinách vyučující zařazovaly práci s chybou jako formu sebereflexe žáka. Někdy, zejména při frontálním způsobu výuky, učitelky včas nereagovaly na rozdílné tempo žáků diferenciací úkolů či nabídkou náročnějších úloh. Vhodným zařazením relaxačních činností ve většině hodin předcházely únavě a nesoustředěnosti žáků. K dodržování psychohygienických zásad v průběhu dne přispívalo také to, že žáci trávili přestávky nejen ve třídách, ale i na školním dvoře. Prostřednictvím experimentování s přírodninami v prvouce a vlastní aktivní činností žáci vyvozovali nové poznatky. Méně efektivní byl způsob procvičování učiva, při němž vyučující pracovala u tabule jen s jedním žákem a ostatní žáci nebyli do kontroly práce spolužáka a jeho hodnocení aktivně zapojeni. Učivo v hodinách na sebe navazovalo, bylo probíráno v širších souvislostech a s využitím mezipředmětových vztahů. Písemným projevům žáků učitelky věnovaly náležitou pozornost. Celková úroveň písma a úpravy sešitů byla většinou velmi dobrá.

Vstupní motivace byla ve většině sledované výuky velmi dobře promyšlena a vhodně zařazena, ojedinele se omezila na sdělení obsahu hodiny. Učitelky využívaly k získání zájmu žáků různé didaktické hry, opíraly se o jejich znalosti z jiných předmětů. Ve většině hospitovaných hodin vedly žáky k praktickému uplatnění poznatků. Pochvala, povzbuzení, průběžné pozitivní posilování aktivity žáků mělo kladný vliv na jejich výkon a zájem o správné splnění úkolů. V některých hodinách dostávali žáci prostor k aktivnímu učení a k prezentaci výsledků své individuální či skupinové práce. Motivaci pozitivně podporovalo i průběžné hodnocení výkonů.

Učitelky měly k žákům velmi pěkný vztah, respektovaly jejich osobnost a dařilo se jim navodit ve třídách vstřícnou pracovní atmosféru. Žáci akceptovali dohodnutá pravidla jednání, plnili pokyny vyučujících a většinou se chovali ukázněně a vzájemně se tolerovali. Ve sledované výuce někdy převažoval verbální projev vyučujících. Prostor pro vzájemnou komunikaci měli žáci ve většině hodin vytvořen a v rámci skupinových činností jej využívali. V těchto hodinách je vyučující vybízely k souvislému mluvnímu projevu, k vyjádření vlastního názoru. Nedostatečný prostor pro rozvoj komunikativních dovedností měli žáci v hodinách, v nichž byly využívány frontální metody práce s převažujícím verbálním projevem učitelky.

Učitelky hodnotily výkony žáků průběžně a objektivně, vycházely přitom z jejich individuálních dispozic. Oceňovaly dílčí úspěchy, podporovaly jejich sebedůvěru a snahu získat co nejlepší výsledky. Průběžně kontrolovaly plnění zadaného úkolu a upozorňovaly na chyby. Pouze ojedinele byli žáci zapojeni do hodnocení výkonu spolužáka nebo vedeni k sebehodnocení. Práci a výsledky žáků ve většině případů hodnotily učitelky. Závěrečné shrnutí probíraného učiva na konci některých vyučovacích hodin a zhodnocení práce žáků nebylo z časových důvodů uplatněno.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika a prvouka byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola nevyužívá ke zjišťování výsledků vzdělávání standardizovaných testů. Má vytvořen vlastní systém. Prostřednictvím čtvrtletních písemných prací a vlastních vědomostních testů (zadávaných ve 3. čtvrtletí školního roku) ředitelka ověřuje výsledky vzdělávání. Písemné práce a testy jsou vyhodnocovány a analyzovány na jednáních pedagogické rady a metodického

sdružení. V případě zjištěných nedostatků jsou přijímána účinná opatření k jejich nápravě.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání v základní škole měly velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Pro vyplnění volného času žáků nabízí škola vzhledem ke své velikosti kromě nepovinného předmětu náboženství širokou paletu zájmových útvarů. Jejich vedoucími jsou učitelky základní školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školních zařízení s účinností od 1. ledna 2003, vydané MŠMT ČR dne 13. března 2003 pod čj. 11 725/03-21*
2. *Zřizovací listina příspěvkové organizace obce schválená zastupitelstvem obce dne 29. listopadu 2002*
3. *Vnitřní řád školy s účinností od 1. ledna 2003 schválený na pedagogické radě dne 16. března 2003 pod čj. 215/03*
4. *Vnitřní řád tělocvičny s platností od 1. září 2004 vydaný pod čj. 299/03*
5. *Klasifikační řád školy s účinností od 1. ledna 2003 projednaný na pedagogické radě dne 21. ledna 2003 pod čj. 32/03*
6. *Organizační řád s účinností od 1. ledna 2003 projednaný na pedagogické radě dne 16. ledna 2003 pod čj. 24/03*
7. *Rozvrh hodin všech tříd - školní rok 2004/2005*
8. *Rozvrh hodin vyučujících - školní rok 2004/2005*
9. *Časový rozvrh přestávek - školní rok 2004/2005*
10. *Učební plán Základní školy Strachotice - školní rok 2004/2005*
11. *Tematické plány učiva pro jednotlivé ročníky a předměty - školní rok 2004/2005*
12. *Zásady provozního řádu s účinností od 1. ledna 2003*
13. *Pracovní náplň učitele - účinnost od 1. ledna 2004*
14. *Vnitřní platový předpis s účinností od 1. ledna 2003 projednaný na pedagogické radě dne 21. ledna 2003 pod čj. 502/03*
15. *Kritéria pro stanovení osobních příplatků s účinností od 1. září 2003 pod čj. 294/03*
16. *Celoroční plán školy - školní rok 2004/2005 s přílohami projednaný na pedagogické radě dne 30. srpna 2004 pod čj. 209/04*
17. *Koncepce rozvoje školy 2002-2006*
18. *Výroční zpráva školy za školní rok 2003/2004 projednaná na pedagogické radě dne 30. srpna 2004 pod čj. 241/04*
19. *Třídní knihy - všech tříd - školní rok 2004/2005*

20. *Třídní výkaz* - všech tříd - školní rok 2004/2005
21. *Katalogové listy* žáků 1. až 5. ročníku - školní rok 2004/2005
22. *Zápisy z pedagogických rad* - školní rok 2004/2005
23. Doklady o dosaženém nejvyšším vzdělání pedagogických pracovníků školy působících ve škole ve školní roce 2004/2005
24. *Záznamy z hospitací* - školní rok 2004/2005
25. *Škol (MŠMT) V 3-01 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2004* ze dne 4. října 2004
26. *Rozhodnutí MŠMT ČR* ze dne 20. dubna 2004 o povolení výjimky z počtu žáků ve třídě v Základní škole Strachotice ode dne 1. září 2005
27. *Rozhodnutí obce Strachotice*, kterým povoluje výjimku z počtu žáků ve třídě ve školním roce 2004/2005 ze dne 10. ledna 2005

ZÁVĚR

Personální složení pedagogického sboru, vzhledem k ustanovení právního předpisu, není optimální. Tento nedostatek byl kompenzován mnohaletými pedagogickými zkušenostmi učitelek a jejich aktivním zájmem o další vzdělávání. Organizace činnosti školy má jasná pravidla a je funkční. Demokratický styl vedení zaměstnanců se pozitivně promítá ve vstřícných a tolerantních vztazích mezi nimi, ale i mezi žáky a vyučujícími. Funkční informační systém umožňuje včasný přenos informací uvnitř školy, ale i směrem k zákonným zástupcům dětí. Promyšlený kontrolní systém poskytuje ředitelce zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávání i o práci jednotlivých vyučujících.

Materiálně-technické zabezpečení umožňuje realizaci zvoleného vzdělávacího programu, významně podporuje práci vyučujících i aktivní přístup žáků při osvojování poznatků. Velmi dobrá úroveň materiálně-technických podmínek pozitivně ovlivnila kvalitu výuky sledovaných předmětů.

Ve většině hospitovaných hodin učitelky pečlivou přípravou a cílevědomým využíváním učebních pomůcek podporovaly názornost výuky a její efektivitu. Pestré formy práce aktivizovaly zájem žáků. Jejich osobnostní a sociální rozvoj byl podporován i bohatou nabídkou zájmových mimoškolních aktivit, kterou škola předchází výskytu sociálně-patologických jevů i nežádoucím projevům v chování žáků. Nestresující atmosféra vypovídá o vzájemně vstřícných vztazích ve škole a přispívá k vytvoření příznivého sociálního prostředí.

V oblasti materiálně-technických podmínek došlo ke zlepšení jak v renovaci vnitřních prostor školy, tak i ve vybavenosti školy (zejména počítačová síť s přístupem na internet).

Hodnoticí stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslav Krška	Mgr. Jaroslav Krška, v. r.
Člen týmu	Mgr. Hana Kališová	Mgr. Hana Kališová, v. r.

V Brně dne 28. dubna 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 6. května 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Karla Marešová, ředitelka školy	Mgr. Karla Marešová, v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obecní úřad Strachotice, 671 29 Strachotice 79	2005-06-01	12-1008/05/125-986
Školská rada – nebyla zřízena	-----	-----

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.